

Täysistunto

Torstai 12.11.2020 klo 16.00—20.03

2.2. Suullinen kysymys lastensuojelulain puutteista (Marko Kilpi kok)

Suullinen kysymys SKT 150/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kilpi.

Keskustelu

16.08 **Marko Kilpi kok:** Arvoisa puhemies! Lastensuojelussa muhii valtaisa kriisi. Lastensuojelulaki ei turvaa esimerkiksi väkivaltaisten nuorten auttamista koulukodeissa. Valtilassa 16-vuotias koulukotikarkuri puukotti vastikään nuoren ihmisen hengiltä.

Lain tarkoituksena on suojata lapsia. Lapsen itsemääräämisoikeuden korostaminen yli muiden perusoikeuksien on kuitenkin lapsen edun näkökulmasta ristiriitaista. Tämä kehitys on jatkunut jo pitkään. Lapset tarvitsevat rajoja ja rakkautta, turvallisen kasvuympäristön. Ammattilaisilla ei ole käytännössä toimivaltaa asettaa huostaanotetuille lapsille rajoja tai sääntöjä. Sekään ei ole lapsen edun mukaista.

Karkaamiset ovat lisääntyneet huomattavasti, päihdeongelmat räjähtäneet käsiin, väkivaltaisuus ja muut ongelmat ovat kasvaneet merkittävästi. Kysynkin hallitukselta: oletteko tekemässä muutoksia lastensuojelulakiin näiden ilmenneiden ongelmien ratkaisemiseksi ja lastensuojelun ammattilaisten työn tukemiseksi? — Kiitos.

16.09 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, meillä on aidosti lastensuojelun osalta vakavia ongelmia. Edustaja on ihan oikeassa siinä, että ei vain tällä hallituskaudella vaan jo edeltävällä hallituskaudella on herätty siihen, että lastensuojelun näkökulmasta meidän on pystyttävä muuttamaan lastensuojelun sisältöä ja myöskin sitä koskevia rakenteita.

Me joudumme huomaamaan myöskin sen tosiasian, että lastensuojelu on valunut myöskin näiden sijoituspaikkojen osalta osin vain ja ainoastaan markkinoiden hoidettavaksi. Kyllä me joudumme pitämään vastuullisuudesta kiinni myös tässä, ja siltä osin vaativan sijaishuollon kehittäminen on yksi keskeisimpiä tulevaisuuden onnistumiskeinoja. En osaa vielä sanoa, mitä kaikkea se sisältää, mutta työryhmä on tehnyt jo ehdotuksensa, ja tässä on pystyttävä myöskin näitä rakenteita liikuttamaan.

Edustaja viittaa siihen, että lasten osalta me olemme tehneet jo kauan aikaa sitten sen ratkaisun, että me hoidamme lapsia, jotka oireilevat, [Puhemies koputtaa] lastensuojelupuolella eikä vankiloissa, ja [Puhemies koputtaa] myös tämä on tietenkin iso, haastava kysymys, mitä tehdään alaikäisten rikollisten osalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2020 vp

16.10 Marko Kilpi kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhteiskunnalliset muutokset näkyvät aina ensimmäisenä lapsissa. Olen itse kokenut tämän lukemattomia kertoja poliisityössä ja olen aivan riittävän monta kertaa juoksennellut koulukotikarkureiden perässä.

Lastensuojelun ongelmista on puhuttu jo pitkään. Tämä ei ole pelkästään tämän hetken asia. Koronakriisin keskellä on vaarana, että tilanne heikkenee entisestään. Tänä vuonna alaikäiset ovat syyllistyneet poikkeuksellisen paljon vakaviin rikoksiin. Henkirikoksia on ollut tänä vuonna jo 43 tapausta, kun normaalisti niitä on 9—16 vuodessa. Myös kouluissa on käynyt ilmi huomattavan paljon vakavia väkivallan tilanteita. Tilanne voi ajautua vielä paljon pahempaan. Kysynkin nyt hallitukselta: miten aiotte varmistaa, että koronakriisi ei entisestään pahenna jo valmiiksi vaikeaa tilannetta lastensuojelun palveluissa? — Kiitos.

16.11 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, on totta, että myöskin kodeissa alkaa näkyä pitkittynyt koronakriisi, ja siltä osin lastensuojeluilmoitusten kasvu selittyy osin sillä, mutta tosiasia on kyllä se, että kun katsomme tilastoja, niin viime vuoden osalta, vuoden 2019 osalta, muutos vuoteen 2018 oli 7 prosenttia lisäystä, eli siltä osin se ei selitä koko ongelmaa.

Koronakriisin johdosta ollaan lähdetty niihin toimiin, että budjetin yhteydessä osoitettiin nyt määräraha sekä palvelutarpeen eli palveluvelan että myöskin hoitovelan kitkemiselle. Tältä osin me usein ajattelemme, että se hoitovelka on erikoissairaanhoidossa leikkauksia ja toimenpiteitä, mutta se on kyllä myös perusterveydenhuollossa ja sosiaalipalveluissa sitä, että myöskin siellä olisi pitänyt pystyä parempaan, ja tämä palveluvaje näkyy myöskin lastensuojelun osalta. Minusta keskeisintä on se, [Puhemies koputtaa] mistä ammattilaiset puhuvat, eli myöskin osaamisvajetta on, ja sitäkin pitää korjata.

Kysymyksen käsittely päättyi.